

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

3 Maiu.

Mercuri, în 3 Maiu după calendarul nostru, sau în 16 Maiu după calendarul gregorian s-au împlinit 52 de ani dela ziua de 3/15 Maiu 1848, când moșii și părinții nostri s-au adunat la Blaj, pe »Câmpul libertăței«, în număr de 40 de mii, unde au jurat credință Împăratului și Regelui, dar totodată au jurat că vor susține națiunea română ca națiune deopotrivă îndreptățită cu toate celelalte popoare din patrie.

Așa ne spune istoria, în care s-au scris cu slove neșterse întemplierile mari și însemnate din acea zi și din zilele următoare.

Sfântă și mare a fost, este și va fi această zi, cea mai mare și mai însemnată dintre zilele istorice din acest veac ale neamului nostru.

A fost mare și însemnată ziua această atât pentru hotărîrile ce s-au adus în adunarea dela Blaj, cât și prin faptul, că în ea, afară de miile de țărani, s-au adunat la Blaj cei mai însemnați fruntași, ce i-a avut neamul nostru pe acea vreme,

După veacuri de suferințe, în ziua de 3/15 Maiu 1848 s-au adunat pentru întâia-dată poporul român și fruntașii lui și într-un glas au hotărît, că nu voiesc a asupri pe nimenea, dar nici nu vor a suferi, ca poporul român asuprit să fie și au cerut libertate și egalitate de drepturi.

Și mai trebuie să stim, că cu toate că vremurile pe atunci erau grele și oamenii ajitați în întreaga țară, adunarea s-a

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplacii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani; și timbru de 60 bani

petrecut în liniște și comisarii ocârmuirei, cari au fost de față, n'au avut nimic de lucru. Români s'au purtat bărbătește, au cerut ce este al lor și ce li-se cuvine, dar s'au ferit de turburări, ca dușmanii să nu-i poată ponegră, că ar fi niște răsărititori! Vrednici oameni au fost acești înaintași ai nostri, popor și fruntași deopotrivă.

Cuvine-se deci să amintim aci numele fruntașilor, al căror glas a cârmuit atunci înțelepțește poporul. Acolo au fost atunci episcopii Șaguna și Leményi, apoi Șulujiu, metropolitul de mai târziu; acolo a fost Iancu și Papiu Ilarian, apoi George Barițiu, Pumnul, Balint, Cipariu și Bârnăujiu, care a ținut cea mai însemnată vorbire către popor și acolo au fost o mare mulțime de protopopi, preoți și alți fruntași din toate părțile, cari având durere de soartea poporului, s'au adunat ca să se sfătuască, ce este mai bine de făcut în acele vremuri grele.

Sfântă și însemnată zi de 3/15 Maiu, noi, urmașii de azi ai bravilor Români dela 1848 te salutăm și ne închinăm pomenirei tale din an în an, ca unei din cele mai însemnate zile istorice ale noastre.

Împăcarea din Bucovina.

Iubiții nostri frați Români din Bucovina, cari până mai de curând au dus o luptă crâncenă împotriva ocârmuirei și a guvernului țărei, Bourguignon, atât în dietă, cât și în intruniri și în foi, acum s'au dat pe calea împăciunirei. De fapt s'a făcut pacea între Români și guvernator. Pacea aceasta, ce e drept,

și merge încetitor
Ca și-o floare de bujor
Suflată de vînt usor.

Spune mândră și ghicește
Codru de ce îngălbinește?
Voinic de ce îmbătrânește?
Codru de zăpadă grea,
Voinic de inimă rea.

De-aș fi trăit tot aşa
Cu năceaz ca acuma
Legăna-m'ăș ca iarbă;
Ca iarbă primăvara
Când o taie cu coasa,
Când o taie și nu pică,
Bate vîntu și-o despiciă.

Bată-te mândruță-amaru
Cându-i merge-n tirg cu caru,
Mândră amaru te mânce,
Caru-n tirg să 'ti-se strice;
Să nu-l poti mândro tocmai
Cum nu vrei a mă iubă.

e roada luptelor lor de până aci și n'ar fi tocmai rea pentru Români, dacă să rătăcă condițiile ei. Acum sunt cunoscute și aceste; le stim dela redactorul »Patriei«, care foaie a înceat de a ești deocamdată, tot ca urmare a încheierii păcei.

Redactorul »Patriei«, Dr. Valer Branisce, care e Ardelean, a mers de curând la București și aici întrebat fiind de un ziarist de acolo, a făcut destăinuiri interesante, cari apoi s'au publicat în vestita foaie »România Jună«.

Dr Branisce a spus între altele, că indemnul pentru împăciuire a purces dela ministrul-president al Austriei, Körber și nu dela guvernatorul Bourguignon și chiar de aceea, dinsul, ca și vrednicii deputați Dr. G. Popovici și cav. de Flondor, nu prea sunt mulțumiți cu toată treaba, de oare ce se tem, că guvernatorul nu va împlini condițiile.

Dr Branisce a spus și cele ce li-s'au făgăduit Românilor bucovineni, așa că condițiile păcei, cari sunt următoarele:

1. Se face un post de inspector scolar al țărei pentru toate școalele românești din Bucovina și în acest post va fi numit un profesor propus de clubul român. Această concesie e cea mai importantă, căci astfel se emancipează profesorii și învățătorii români ai Bucovinei de sub jugul administrației scolare de până acum, dușmană Românilor. 2. Se reorganizează consiliul școlar al țărei astfel, încât se înmulțesc locurile Românilor în această corporație atât de importantă pentru învățământul național al țărei. 3. Inspectorii școlari districtuali (revisorii școlari) dușmani Românilor se vor muta înlocuindu-se

De-aști mândră cum nu stă
Cătu-i de-n silă-a iubi,
Ai face din noapte zi
Și-ai ești de m'ai iubi;
Ai face din noapte sară
Și-ai ești la min' afară,
Ai ești pân' la portiță
Și ai da badii guriță.

Mult mă mustă frunza-ungustă
C'am făcut calea pe pustă.
Dar' mă jur cumu-i mai rău
Că zău n'am făcut-o eu,
Co făcut-o mândruță
Petrecend pe bădiță.
Până ce l-o petrecut
Trei părechi de cisme-o rupt,
Și până l-o mai petrece
O mai rupe treisprezece.

Fă-mă Doamne ce mi face.
Fă-mă Doamne-un stilp de sare
În virful muntelui mare,
Să mă lingă oile,
Să mă plângă fetele.

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Ighiel.

Culese de Dionisie Popescu.

Du-te dor și 'ntoarnă eară
Nu ședea până la vară.
Du-te dor și eară 'ntoarnă
Nu ședea până la toamnă.
Du-te dor și eară vină
Nu ședea o lună plină,
Că-ntr'o lună-s multe zile
'Mi-se face dor de tine.

Eu pe deal mândra pe șes
O cunosc numai pe mers,
Pe mersul picioarelor
Pe 'ncreștul poalelor,
Că merge cam legănată
Ca și-o floare de mușcată
De lină boare suflată.

cu inspectorii agreiați de clubul român. 4. Încetează toate prigonirile politice în contra preoțimiei, învățătorimiei și celorlalte. 5. Se subvenționează internatele române din Cernăuți cu 5000 florini pe an.

În schimb clubul român dietal încetează opoziția vehementă contra guvernului și guvernatorului.

Dl Branisce a declarat apoi, că aceste concesiuni sunt însemnate, mai cu seamă pentru învățămîntul național, care este temeiul întregiei creștinii naționale în Bucovina. Dl Branisce și cei grupați în jurul »Patriei« însă nu au incredere în sinceritatea lui Bourguignon.

Noi, — a declarat dl Branisce — pe baronul Bourguignon nu-l credem de bărbatul chemat a deslega cehia bucovineană și avem impresia că dînsul a întins tratativele în decursul întregiei sesiuni dietale ca să țină în »șach« pe deputații români, ear' după închiderea sesiunii nu va mai voi să știe nimic de făgăduielile date, precum a mai făcut aceasta și în trecut.

În fine dl Branisce a declarat că după părerea sa »Patria« va apărea de nou cel mai târziu peste două luni.

Sfântul Sinod al bisericiei ortodoxe din România s'a deschis Luni, 14 Maiu, în localul propriu din București. Mesajul regal de deschidere l-a citit ministrul de culte Dr. Istrati. Sfântul Sinod a intrat imediat în deliberarea agendelor aparținătoare cercului seu de activitate.

Delegațiunile. Delegațiunile și-au început ședințele și desbaterile. Delegațiuni se numesc întrunirile deputaților trimiși de cele două diete: din Viena și Pesta, cari iau hotărîri privitoare la întreaga împărătie austro-ungară. Delegațiunile s'a întrunit acum în Budapesta, Sâmbăta trecută la 12 Maiu c., ear' Duminecă delegațiunile au fost primite din partea împăratului, în palatul regal din Buda. Întâiul delegaționea austriacă, în numele căreia a vorbit președintele Javorszky, ear' în urmă delegaționea maghiară, al cărei vorbitor a fost Szilágyi Dezso.

Atât Austriacilor cât și Maghiarilor, împăratul și Regele li-a răspuns cu o scurtă vorbire de tron, în care spune,

Trandafir roșu-nflorit,
Bunu-i badea de iubit
Ca și mini de-ncluit.
Trandafir roșu-nvîrgat,
Bunu-i badea de-nsurat
Ca și mini de măritat.

A mea muiere-i muiere
Că la crîșmă nu prea mere
Duce-acasă căte-o fele
Dacă-o gata eară mere.

Nevasta care-i nevestă
Slobodu-i să se iubească
Și cu mine și cu tine
Numai să n'o știe nime.
Și cu mine și cu altul
Numai să n'o știe satul
Și să n'o afle bărbatul.

Aș sări și n'aș sări
Frică-mi că m'oi trez
Toama-n fundu grădinii,
Sub o tufă de mărăr
La mândruța-n buzunar,

că pacea e asigurată, că se mai cer cheltuieli pentru armată și în cele din urmă fi salută.

În săptămâna aceasta s'a inceput apoi desbaterile.

Fondul lui Iancu va fi supus acum unei confiscări parțiale. Dădusem stirea, că tabla regească din Cluj, la apelul făcut contra sentenței tribunalului din A-Iulia, a aflat vinovat pe dl L. Albini, osândindu-l de nou la 10 luni. Cu privire la fond, tabla regească, în deosebire earăgi de tribunal, a decis să se confische numai acea sumă care s'a colectat și după opriștea dată de ministrul Perczel.

Sentența aceasta s'a apelat la Curie.

Sinoadele.

Dăm mai departe lucrurile petrecute și hotărîrile aduse în sinoadele bisericiei române gr.-orientale:

Sinodul din Arad.

După-ce deputații aleși un fost verificări (intăriți) s'a ales comisiunile, cari au raportat asupra trebilor bisericesti, școlare, bănești, organizătoare și epitropești.

Sinodul a primit aranjările și societățile prezentate de comisiuni. Se hotărăște, ca protocolul despre sinodul în care s'a ales de episcop P. S. S. episcopul Ioan Goldiș să se tipărească.

Se ia act că sinodul cu respect păstrează în plăcută amintire despărțirea de I. P. S. Sa Ioan Mețianu, ales archiepiscop și metropolit.

Sinodul apoi își exprimă neclătită alipire către Maiestatea Sa Domnitorul pentru sanctificarea legei despre întregirea plășilor preoțești.

Se înșarcinează apoi consistorul să vină la sinodul următor cu un plan pentru zidirea unui loc potrivit pentru cancelăriile consistorului.

După-ce s'a restaurat consistorul pe 3 ani ca de obiceiu, sinodul s'a încheiat.

Sinodul alege apoi pe părintele Vasile Mangra ca vicar la Oradeamare, unde mai înainte a fost P. S. Sa episcopul Goldiș.

Sinodul din Caransebeș.

Deputații aleși se intăresc și apoi se aleg comisiunile ca de obiceiu.

Mai întâi raportează comisia bisericăscă și între altele ne spune, că

Sub o tufă de gutăi
La mândra la căptăi;
Sub tufă de viorele
În brațele mândrii mele.

Mină bade boii bine
Nu ținea ochii la mine.
Mină bade boii tăi
Nu te uita-n ochii mei,
Ochii mei îs cam celăist
Și rămâi de boii tăi.

De pe Tîrnava-mioă.

Din Soimușul - român.

Culese de Teodor Libeg.

Aș juca cu fetele
Mă strică mustețele
Și-aș juca cu de-lelalte
Și mi-e frică de păcate
Și de vre-o cinci-sese boate.

Mândruleană, pentru tine
'Mi-aș da inima din mine,

în eparchia Caransebeșului în anul 1899 au fost cu totul 387.769 suflete — mai mult cu 860 suflete ca în anul 1898. Numărul botezărilor a întrecut pe al morților cu 2560. Peste tot în diecesă sunt 330 biserici și 385 parohii.

Sinodul decide apoi că postul de referent școlar să fie deocamdată substituit.

Comisiunea bănească (financiară) spune și sinodul primește preliminarul pe 1901 cu venitele în sumă de 71.013 coroane și spese de 71.222, având a se acoperi prin crutări ce nu se ajunge.

Se primesc socotelile fondurilor și se aproba bilanțul tipografiei diecesane pe 1899.

Se modifică (schimbă) apoi statutele fondului de pensiune al funcționariilor consistoriali și al profesorilor.

Consistorul se înșarcinează a face pregătiri pentru înființarea unui internat pentru pedagogi.

Se hotărăște renovarea curței episcopale. Se alege consistorul pe alți 3 ani înainte și apoi sinodul se închide.

Lupta fruntașilor din Lugoj.

La adunarea de primăvară a comitatului Caraș-Severin, ținută în Lugoj Mercuria trecută, fruntași români, membri ai congregației, au avut o luptă din cele mai frumoase, cerând dela puternicii zilei usurarea sarcinilor jefanului și lăsarea, ca partidul național român să poată lucra de nou și înține conferențe naționale, întruniri etc.

Dl adv. Coriolan Brediceanu cere regularea rîului »Sacalîtei« și a rîului din comuna Bania, ceea-ce viceșpanul făgăduște. Dl Dr. Isidor Pop, adv. arată cum se fac nedreptăți la aruncurile de dare și cere incetarea lor; dl Dr. Dobrin cere, ca execuțiile de dare să se amine în comitat până la toamnă, fiindcă acum oamenii nu pot face bani.

Asemenea lucruri au cerut fruntași nostri și foarte bine au făcut, căci în chipul acesta vor mai inceta în acel comitat impilările și nedreptățile față de poporul nostru. Multă dintre Ungurii de față au zis, că adevăr grăesc ai nostri și i-au sprinținit. Când înșa a venit mai în urmă dl Brediceanu cu propunerea, ca să se scrie la stăpânire pentru a se da și Românilor întruniți în partidul național dreptul de adunări și de liberă lucrare, — toți s'a împotravit și de aceea propunerea a căzut, deși dreptatea e pe partea Românilor.

Dar' pentru-ai vostri de-acasă
N'aș da nici o coajă arsă,
Mai bine-o dau la un câne
Să nu mă latre pe mine
Când voi veni pe la tine.

Tinerel că mă-nsurai
Frumoasă mândră-mi luai
De-o sută și doi de ani,
De tinéră... nu-i bătrâna
Dintii-n gură stau cunună,
Dar' mai sunt prinși și cu lână.

Auzi mândro popa toacă
Ești afară de te roagă,
Roagă-te la Dumnezeu
Să moară bătrânu tău
Să rămâi să te iau eu,
Că cu el ai trăit rău
Și cu mine-i... vai de tine.
Dragu-mi bădițul băl
Cu puțină apă-l spăl,
Dar' cel de-i negru părălit
Trebue rîul oprit,
Săpunul necăntărit.

Propunerea lui Brediceanu e următoarea:

Constituția de stat, lipsită de dreptul libertăței de intruire, nu e constituiție. Dreptul libertăței de intruire a cetățenilor e recunoscut și în legile fundamentale ale patriei noastre.

Cu toate acestea guvernul din anul 1894, nesocotind acest postul elementar al constituționalismului, a sugrumat pe calea ordinării libertății de intruire și în special a lipsit poporul român și unica partidă politică a acelaia de dreptul de a se întâlni și a funcționa pe baza organismului seu propriu. Căci prin amintările ordinării, *partidul național român și comitetul acelaiași*, s'a desființat, iar convocarea alegătorilor sau a delegaților *partidului național român* s'a decretat de transgresiune, oprită sub pedeapsă normată în acele ordinării.

De oare ce dreptul libertăței de intruire e nedespărțit de libertatea cugătării, gădirei, formarea părerei, formarea principiilor, și a convingerilor, iar fără aceste libertăți constituția unei țări e ca trup fără suflet, sau vorbă goală; mai departe, cassarea acestor libertăți numai pentru poporul român, e egală cu zdrobirea egalității cetățenilor și naționalităților: drept aceea, susținerea numitelor ordinării nu e compatibilă nici cu *dreptul*, nici cu *dreptatea*, nici cu *legea*. Guvernul dela anul 1894 s'a dus; ducă-se după el și călcarea *dreptății, dreptului și a legei*.

Guvernul actual cu mare emfază a proclamat domnia *dreptului, dreptății și a legei*; mă ţin deci îndreptățit a reclama revocarea numitelor ordinării. Drept aceea din adevărată iubire de libertate și constituție propun:

Ca înaltul guvern prin o adresă să fie rugat de către o congregație a revoca amintările ordinării, restabilind prin aceasta respectarea principiilor din legile fundamentale ale constituției noastre, reînviind egalitatea cetățenilor și a naționalităților din patrie, redându-le libertatea dreptului de intruire și prin aceasta libertatea cugătării, libertatea principiilor și a convingerii.

Lugoj, 5 Maiu 1900.

Cu deosebită stima:

Coriolan Brediceanu,

advocat, membru al congregației și membru al partidului național român.

Văvăie lumea de noi
Că ne iubim amândoi,
Ia las-o să văvăiască
Numai neica să-mi trăiască,
Să vie noaptea pe lună
Să-i dau guriță de-a bună.

De ciudă și de mănie
M'a dat satu-n cătănie
Mândrele cui să rămâie,
Rămâne-re-ar cui vor vrea
Eu mă duc la roata mea.

De-i mort dracul l-a luat.

(Anecdota poporala).

În puterea nopții popa
De-un Tigan fu deșteptat,
Zicendu-i să vină 'ndată.
Că Danciu, bătrânu-i tată,
Dela cărcimă sosind beat,
E bolnav și zace 'n pat,
Tot cerând în gura mare
Grijanie de mâncare,

Asupra propunerei s'a discutat trei ore. Românii au dus o luptă foarte frumoasă, trăgând pe sub nasul lor Unguri multe adevăruri pipărate.

Au luat parte la discuție, pe lângă propunător, d-nii Dr. George Dobrin, Dr. Stefan Petroviciu, Virgil Thomici și Dr. Isidor Pop. Din partea mamelucilor guvernamentali s'a răspuns prin rostul membrului Suttág, cunoscută întotchiare a adevărului, că adecă în Ungaria numai un popor este, poporul ungar, de care ne ţinem și noi, deși vorbim altă limbă. Ca și când ai putea șterge, ca pe hârtie, pe Sârbul, Românul, Slovbul sau Slovaçul de pe pământul meu!

Fruntașii Lugojeni au dus o frumoasă luptă, pentru care vrednici sunt de laudă! Bine ar fi dacă și în alte părți s-ar urma astfel.

DIN LUME.

Răsboiul în Africa-de-meazăzi.

Burii se retrag de pretutindenea dinaintea oastei engleze și trec rîul Val, care alcătuiește spre meazăzi granița Transvaalului. În dosul acestui rîu, Burii, în frunte cu generalul Botha se pregătesc la mare împotrivire.

Intr'acese Englezii înaintează mereu. Acum au cuprins și orașul Kroonstadt. Despre aceasta se scriu următoarele:

Roberts a sosit la Kroonstadt Sâmbătă la 11 ore din zi. Consiliul comunal i-a șediat înainte până la rîul Valsh, unde un stegar călăret i-a predat cheile orașului. Trupele engleze au intrat în oraș cu mare pompă și în triumf. Roberts a arestat mai mulți oameni suspecți; el e vesel, că a putut ocupa orașul Kroonstadt, de oare ce acest oraș, ca basă de operații militare, e cu mult mai favorabil, ca Bloemfontein.

Burii s-au retras, o parte spre Heilbron, altă parte în Transvaal, unde se pregătesc pentru rezistență. Ei sunt deciși să lupte până în urmă, ceea ce ne dovedește și un conclus al volksraadului, luat de curând, că locuitorii Transvaalului, fie de ori și ce naționalitate, sunt obligați să sprințe pe Burii în luptă de apărare a republicei.

Si de beut spovedit.
Popa iute să a gătit,
Si fu gata de plecat
Ântăiu însă a 'ntrebat:
Ce vrea?.. Ear' Danciu răspunse:
— Vreau, părinte, ca să vă
Pân' la noi acumă 'ndată
Să-i dai ce vei și, părinte:
Beuturi, mâncări del' sfinte,
Că vrând el acum să moară,
Vrăcii de-ește cere doară.
— Bine bine; zise popa,
Tie pare-ți sau nu rău?
După Danciu, tatăl tău?
— Cum de nu zău părințele!...
Pare-mi păcatele mele
Si tot ce am; tot aş da,
— Daca 'l-aș putea scula.
De-i aşa, aşa să fie;
Dar ce dai?.. Nu ciaoară mie;
Ci bunului Dumnezeu,
De-o da ca să mai trăească
Încă cinci ani tatăl tău?
— Ce să-i dau?.. Mai řtiu și eu.

În urma succeselor lui Roberts și la ordinul acestuia a început înaintarea și Buller în Natal. El depeșează, că a trecut prin munții Biggars și a sosit în fața localităței Dundee, pe care a cuprins-o.

Știri mai noi vestesc, că deputația de pace a Burilor, care a fost în Europa, a sosit în America. Cei trei deputați au debărcat la Hoboken, unde au fost primiți de primarul și de o mulțime mare, în frunte cu muzica. Ei nădăjduiesc, că ocărmuirea Statelor-Unite va păsi ca mijlocitoare între Burii și Anglia; dacă ocărmuirea nu va vrea, vor face apel la popor, ca să o si lească. — Se ștește, că orașul Mafeking a fost cuprins de Burii.

Răscoala în Spania.

Nefericita Spania, după ce 's-a perdit în răsboiul cu Americanii cele mai frumoase colonii, acum e băntuită de răscoală. În Spania răscoalele sunt dese, de oare ce sunt atâtate parte de pretențieni la tron, parte de republicani sau de socialisti și anarchiști. Precum știm, în fruntea guvernului e acum conservativul Silvela. Opoziția a pretins reducerea armatei, ca să dispară deficitul din buget, dar Silvela nu s'a învoit, temându-se că tronul va fi răsărit de socialisti. Astfel ministru de finanțe, Villaverde, a pus dări nove pe fabrici, pe comercianți și industriași. Aceștia au denegat plătirea și au provocat poporul la rezistență. Aceasta e causa răscoalei, care a devenit sângeroasă. Guvernul a proclamat starea de asediul nu numai în Valencia și Barcellona, ci în toate patru provinciile catalaunice. Se zice, că guvernul e informat, că răscoala e ajutată de Carliști.

Mai de nou să telegrafează din Madrid, capitala Spaniei, că răscoala s'a potolit, făcându-se liniste cu ajutorul puștilor gendarmerești și militare. Se pare că focul arde sub spuză și de aceea ocărmuirea e hotărâtă, că dacă earăși vor începe turburările, să iee cele mai aspre măsuri contra răscoalașilor, chiar suspendând (încetând) constituția și legile.

Din toată lumea.

Din Statele-Unite.

În Statele-Unite din America s'a început agitația pentru viitoarea alegere a președintelui republicei. În agitație se amestecă și chestia Burilor. În Sioux-Falls (Dacota-sudică) comitetul partidei poporale a proclamat de candidat la președinție pe Bryan.

Ia 'i-o da și lui acolea

Două sute de arginti.

— »Fie! Popa ii răspunse,

Eu trimit unul din sfinti

La Dumnezeu; ear' tu du-te

Si te 'ntoarce căt mai iute

Cu banii și pune-i colea!

Si popa 'i-a arătat

Un loc și 'la invățat

Când s'o 'ntoarce ce să facă.

Tiganu 'ntr'o fug'aleargă,

Si s'a 'ntors tot într'o fugă,

Cu toți banii într'o pungă,

Si în locul arătat

'I-a pus, și-apoi a strigat,

Cum fusese învățat:

— »Doamne, Doamne, am venit!*

Eară popa, stănd pîtit

În turn, cu glasul schimbăt

Pe Tigan 'l-a întrebat:

— »Cine e?.. Si ce poftest?*

— »Sunt Dănciucu și aş vrea,

Dacă cumva s'ar putea,

Tatii tu să dăruiești

Rușii în Corea.

Din Yokohama se anunță, că Rusia ar fi cumpărat un întins teritoriu dela guvernul corean. Este vorba de un teritoriu lângă portul Tchinnan.

Rusia și Muntenegru.

Guvernul rusesc a urcat suma, ce o da ca ajutor anual Muntenegrului, dela 70 la 360 mii de ruble. Astfel puțin lui *Nichita* i-să făcut posibil a-și echipa 4 batalioane de pedestri și a le țină ca oaste stabilă.

SCRISORI.**Din Turda.**

— 12 Maiu n.

Joi în 11 s-a pertractat înaintea tribunalului din Turda un sensațional proces de *agitatie*.

Substratul acusei e următorul: Dl Nicolae Rusu, proprietar în Poiana, un bun Român, care a mai fost judecat la câteva luni temniță de stat tot în acuse naționale, la denunțarea unor netrebnici Români din Poiana a fost pus sub ucasă, mai întâi pentru *lesa majestate*, care mai apoi, în urma unui decizie al tablei s-a redus la un simplu delict în contra religiei, pentru că în anii trecuți în ziua de 18 Aug. după sfîrșitul liturgiei ar fi strigat către preotul că de ce pune *fleandura* de standard pe școală și pe biserică, căci doară noi nu avem nimic cu niște regi păgâni.

Din toată denunțarea astă perversă a celor 3 Români slabii, anume: Dărăban Todor, Florea Todor și Ioan Rusu, de present *învețător* în Frata, numai atâtă de drept, că în ziua Împăratului după sfîrșitul liturgiei anunțând popa că peste 2 zile, adecă în 20 Aug. e ziua *Sfântului Stefan*, o sărbătoare impusă prin lege, dl Rusu a zis:

„Așadară de aceea e *flamura* (și nu *fleandura*) cum au denunțat-o cei trei perduți) pe biserică și școală? Niciodată nu știu de ce să sărbăram noi pe regele acela care n'are alt merit decât că i-a făcut creștini pe Ungurii păgâni. Noi Români am fost creștini și atunci și nu el ne-a încreștinat.”

Pertractarea.

Pertractarea de ieri a avut multe momente interesante. Așa trebuie să amintesc că martorii cei mai mulți, poporeni

De trăit încă cinci ani,
Și-ți dau o pungă cu bani!...
— »Fie, fie; popa zise;
Fie precum dorești tu
Și-acum acasă te du,
Că afli pe tatăl tău
Sănătos, cum sună și eu!...
Danciu iute a plecat
De-a dreptu-acasă prin sat;
După-ce 'ntâi a lăsat
Punga, unde-i arătase
Popa. Și-ajungend acasă
S'a ciudit și s'a 'ntristat,
Căci pe Danciu 'l-a aflat
Mort în pat și înlemnit...
Din nou cioara s'a 'nciudit,
Ear' pe urmă a grăit
Necăjit și supărat:
— »De-i mort, dracul 'l-a luat;
Căci doară cu Dumnezeu
Mă 'nțelese acum eu.
Si el tatii-a dăruit
Încă cinci ani de trăit.

din sat, s'au purtat destul de bine, depunând fasiuni conform adevărului și favorabile acusatului.

Denunțanții Tereban Todor și Florea Todor și-au susținut însinuarea și la pertractare și minunea minunilor, tribunalul a preterat fasiunile unanime ale martorilor favorabili și a jurat pe cei doi denunțanți, pe lângă tot protestul harnicului apărător Dr. Eugen Pătăcean, care i-a redus pe cei doi denunțanți la adevărata lor valoare scoțând în relief motivele urite ale denunțării lor: adecă *ura personală și setea de răzbunare*.

Urmașul lui grof Lázár.

Așa se vede, că pilda celebrului grof dela Alba-Iulia a aflat un vrednic urmaș în persoana mititelului subprocuror, care nu a putut scăpa ocasioi binevenită pentru a-și căstiga merite patriotice și a-și neteză drumul spre înaintarea prin atacarea națunei române.

Vezi Doamne, »grozavul« procuror să a demis să ne dea lecții de patriotism și să ne acuse de nerecunoștință față de patrie. E un Maghiar neaoș de altcum d-lui; îl chiamă *Budowski*.

Apărarea.

Pe căt a fost de grozavă în felul ei și de »provocător« politică ținuta procurorului, pe atât de deamă și de calmă a fost apărarea dlui Dr. Pătăcean. I-a declarat dintru început procurorului, că în politisari nu se va demite cu d-lui, tocmai în aula justiției, ci mai virtos și lui îi aduce aminte de cuvintele lui *Taar Lörincz* din revista *Hét*, care se plâng că procurorii fac din toate politica din pur streberism în loc să se țină de a reprezenta numai punctul de vedere pur juridic.

Încoară a zdrobit argumentele debile a le acusei și a cerut absolvarea.

Acusa.

Aspră și neașteptată sentință a vestit tribunalul, care s'a basat mai mult pe motive psihologice și de oare-care preocupare față de ținuta bărbătească românească de până acum a dlui Rusu, decât pe dovezi positive. A fost condamnat la *patru luni temniță ordinată, 100 fl. amendă în bani și spesele de proces*.

Vă puteți bucura, sufletele joscice și denunțanți vrednici de tot disprețul oamenilor de bine, căci văți ajuns scopul dorit.

Români din Poiana, vă feriți de societatea lui Dărăban Todor, Florea Todor și Ioan Rusu, căci s'au făcut vrednici de disprețul nostru al tuturor.

Raportor.**O producție frumoasă.**

Măgărei, Aprilie 1900.

În ziua de Sf. Paști, seara, harnicul învețător din Măgărei, I. Trif, a ținut cu elevii de școală »seră literară poporala«, la care a luat parte multime de popor. Programul a fost mai presus de toate bine ales. Din el s'a putut vedea deosebita silință ce și-a dat-o dl Trif, nu numai de a desvolta în elevi încredere în puterile lor, ci de a da și poporului unele sfaturi și învățări folositoare în contra diferitelor păcate, ce tind să se încuiba tot mai mult în sinul lui. Așa în cuvântul de deschidere amintesc însemnatatea și trebuința unei creșteri bune pentru formarea caracterului viitorilor fii ai neamului nostru și cu diferite exemple atât din istorie,

cât și din viața de toate zilele le arată, că numai și numai cultura religioasă-morală e temelia ori-și-cărei națiuni.

Cântecul »Vara« a stîrnit în inimile părinților ascultători o deosebită bucurie.

Prin »Cetirea tatălui cu copiii în familie« le arată părinților, cum au ei să purceadă la povătuirea și învățarea copiilor lor în casa părintească.

Prin diferitele »găcitorică«, cu a căror deslegare își băteau capul nu numai copii, ci până chiar și ascultătorii, a stîrnit mult risu numai pentru seara aceea, ci și pentru alte vre-o căteva zile următoare.

Prin »Dialogul despre împrumut« recomandă poporului respective tărânilor români munca și diligența, și descrie în colorile cele mai negre tristele urmări ale împrumuturilor neprecugătate, fie acestea dela Jidani, fie chiar și dela bănci.

În »Punga mea« caracterizează pe bogatul prost și fără de carte, pe care îl înșeală și cel mai de rînd om cu carte.

În dialogul »Despre beutură și fumat« combată prada ce se face cu beuturile spirituoase și cu tăbacul, ca unele cari nu pot aduce alte urmări, decât numai ruinarea averei și a sănătăței. În locul acestora recomandă ocupăriunea cu economia de vite, pămînt și stupărit.

Cântecul »Plângerea unei floricele« a plăcut foarte mult.

Prin dialogul »Despre lux« combată luxul, ca pe un ce, care nu poate aduce omului nici un câștig, ci numai pagubă și săracie lucie.

Și în fine, prin cântecul »Zorile frumoase« a încheiat serata literară-poporala. Cântecul a fost bine executat și demn de toată lauda.

După producționea teologul I. Holerga prin cuvinte potrivite și bine alese laudă prestațiunile tinerelor mlădițe, laudă diligența și străduința dlui Ioach. Trif și mulțumește poporului pentru bunăvoința ce o a avut de a participa într'un număr așa de frumos la această serată literară-poporala. Îl roagă ca cele văzute și auzite aici, să le pună bine la inimă și de căte-ori vor ajunge în spătă să-și aducă aminte de povetale din astă-seară, ca bine să le fie atât lor, cât și fiilor lor.

Mulțumiți sufletește de cele întemplete, poporul să a depărtat liniștit pe la 9 ciasuri spre casă, rugând pe atotunul D-zeu, ca să dăruiască zile îndelungate harnicilor lor conducători.

Un cioban.

— Vezi Ilustrația.

Pentru o însemnată parte a Românilor nu e viață mai plăcută ca viața de cioban, în codrul și pe câmpia verde și în libertatea dăruită de D-zeu oamenilor. Si apoi earăși ciobanul nu are mai drag nimic ca fluierul seu, poate numai oțele, ce le păstrește. Prin fluier își arată el veselia și durerea sufletului seu, cântând din el hore vesele sau doine de jale. Ilustrația de alături ne infățișează un astfel de cioban, cântând din fluier.

Un cioban.

PARTEA ECONOMICĂ.

Îngrijirea vițeilor mici.

Intre animalele de casă putem zice că vaca bună este una dintre cele mai folositoare. Ea ne aduce trei folosuri însemnate. Trage în jug, ne dă lapte nutritor și vițelași, de oare ce vaca bine îngrijită fată în tot anul. Folosul dela ori-care animal, cu atât e mai mare, cu cât stăpânul îl îngrijește mai bine.

Îngrijirea bună mai ales se recere la animalele tinere, în vîrstă cea mai fragedă. Eu de astă-dată voesc să trag luarea aminte a iubiților cetitori ai acestei prețuite, »Foaia Poporului«, asupra îngrijirii și creșterei bune a vițeilor mici.

Vîții până sunt de 6 săptămâni ar trebui să sugă regulat de trei ori pe zi, și încă cam jumătate laptele vacei, adeca din două tîte. Dar vacile fată și în aşa timp, că nu totdeauna poate fi adusă vaca acasă la ameazi la vițel, ba când primăvara e ostenită, trăgând la plug departe de sat, are lipsă neîncunjurată să se odihnească barem la ameazi.

În casul acesta dacă vom să nu flămînzească tare vițelul, ca să nu se opreasca în creștere, ne ajutăm astfel: din laptele muls dimineața, punem la o parte cam o 1/2 litră, mai târziu o litră, îl păstrăm îl loc răcoros să nu-și peardă din dulceață naturală, apoi la ameazi punem laptele în o sticlă (glajă) cu grumazul cam neted și nu tare larg, prințend vițelul mic, acesta are datina a suge degetul omului, presupunând că va veni lapte ca din tîta vacei, deci când suge vițelul degetul omului, pe lângă deget cu leacă de istețime punem aproape la limba lui și grumazul glăjiei cu laptele, și dacă a simțit laptele neincetat suje până ce gata din glajă.

Dacă din întemplieră la început nu ar voi vițelul să sugă degetul și glaja, atunci una sau două zile îi turnăm în el laptele cu sila. Firește că aşa e lucru cam neplăcut și se pradă și din lapte,

dar' totuși trebuie în casă de lipsă a probă și aşa.

Dar' cei mai mulți viței dela 3 zile încolo de obiceiu sug degetul și glaja, să că la săptămâna cu greu te poți apăra de vițel, după ce a gătat laptele din glaje.

Dela trei săptămâni înainte dedăm vițelul a mâncă fărmături de pâne, coji moi și puțin sărate, firește mai ântâiu cu puterea îi băgăm în gură de vreo câteva-ori, ba e bine să-l deprindem a mâncă mai ales tărîte, dacă dăm și la vacă sau la alt vițel mai mărișor. Așa prin exemplu se încearcă să guste din ele, cari sunt foarte nutritoare pentru stomachul lui slăbuș.

Dacă a trecut de sese săptămâni e destul să sugă și numai de două-ori pe zi, dar' atunci începe a mâncă și nutreț, îi place mai bine uscat ca verde. Dacă vițelul este de primăvara, de regulă pe când începe a mâncă crește luțerna și trifoiul. Cea dintâi mai ales, nu ar trebui să lipsească nici dela economul cu mică ogrădă, care are barem un vițel sau câțiva purcelași la casă. Fără luțernă în apropiere este mai cu neputință a avă la îndemâna totdeauna nutreț bun pentru viței, ba încă cât de mare lipsă este a da și vacilor, când nu vin hrânite dela pășune, ori când le purtăm în jug.

Fiind vorba de nutrirea vițeilor cu ierburi, și pentru acestia este cu mult mai nutritoare luțerna (lutăra) a oda vîstedă, decât numai de atunci cosită, adeca e bine care să tăiat azi a oda mâne, o mâncă mai cu poftă, nu conține atâtă umăzeală și bălegarul este mai virtos.

Am văzut multe femei dintre cele mai harnice, cari neavând luțernă ori alt soiu de iarbă la îndemâna, prin luna Iulie și August, se nisuesc și nutră vițeii cu costreia, ce după săparea a două a cucuruzului în timp ploios a crescut prin ogrăzi. Astă încă până este cruda ar fi nutritoare, dar' numai atunci dacă barem o zi caldă este pusă la soare, ca zama cea multă nesănătoasă din ea să

aburească. Costreia la mulți viței tineri să le-a stricat stomachul încât de aci le-a urmat pierirea.

Pe lângă luțernă, trifoiu și alt nutreț în toată ziua trebuie dat vițelului cât de puține tărîte, coji muiate și preșărate cu puțină sare, și să nu ne uităm și de un vas cu apă.

Privitor la supt, unde sunt mai multe vaci cu lapte, laptele nu se poate valora destul de bine, adeca fiind departe de oraș și de tovărășile pentru vindearea laptelui, în acel casă e cu sfat a lăsa jumătate laptele, adeca două tîte regulat pentru vițel, căci acela nu merge în daună. Laptele este o hrană care putem zice că nu se poate înlocui pe deplin cu nimica, dacă pe lângă nutrețul amintit ajunge vițelului și lăpte, atunci să desvoală, crește frumos și în puțin timp ne vedem cu viței mari și mândri, apoi și tineri, din cari mai târziu să aleg boi de mare preț.

Oamenii cari au câte o vacuță sau două, și nu sunt în stare a țină vițeii să ajungă la vîrstă de 5–6, ani înțelepăște fac dacă vînd vițeii când au împlinit un an, căci atunci se plătesc mai bine, și nu sunt espuși la multe pagube cu creșterea lor.

Cunosc mulți plugari, cari fiind mai ales în locuri aproape de tîrguri bine cercetate, se fericesc foarte, ținând 3–4 vaci, dela cari cresc viței frumoși și vînd primăvara părechea cu 90–100 fl., din cari își susțin familia și acoperă greutatea pe un an întreg.

Acesti economisti cari voesc să ajungă vițeii lor la aşa preț bun, grijesc bine anul întreg de ei. Aceasta nu-i lucru să greu, căci unde nu este căte un bătrân, care să grijească și de casă, acolo și pruncii, dacă îi dedau părinții și îi îndeamnă, cu placere grijesc de vițelași; apoi econoamele bune aşa nu-și uită de viței, chiar ca și de prunci.

(Va urma).

Banca de asigurare

„Transsylvania“ din Sibiu.

Starea băncii în anul 1899.

La 15 Aprilie s'a ținut adunarea gen. a băncii de asig. »Transsylvania«. Din raportul anului de gestiune 1899 prezentat adunării de către direcțiunea băncii estragem următoarele: Venitele de premii în branșa asigurărilor contra pericolului de incendiu, după detragerea premiilor stornate în decursul anului s-au urcat la 128.756.56 fl., arătând deci un spor de 4065.41 fl. față de anul precedent.

Suma asigurată s'a urcat la aproape 32 milioane florini, și din întreaga valoare asigurată au fost 65 procente edificii sub coperiș solid.

Daunele au fost, atât cu privire la număr, că și la mărimea sumelor de desdaunare, mai mici ca în anul 1898. După detragerea părților reasigurate per 11.703.87 fl. rămân 27.117.63, fl. respective după detragerea speselor de evaluare 28.864.82 fl. în contul propriu al institutului, deci eu 20.326.90 fl. mai puțin ca în anul precedent.

În ceea ce comunicatul referitor la gestiunea secțiunii pentru asigurarea de foc direcționa observă încă, că împărțirea raionului agenturei principale din Arad prin crearea unei agenturi principale în Timișoara s'a dovedit de corăspunzătoare, ba este îndreptățită speranța, că deși raionul agenturei din Arad s'a redus simțitor, scăzând în urmăre și spesele de administrare, totuși aceasta va reuși în timpul cel mai apropiat a arăta venitele vechi de premii.

În toamna anului 1899 s'a întocmit și în Budapesta o agentură generală pentru comitatele Pest - Pillis - Solt, Jász-Nagy - Kun, Szolnok, Esztergom, Komárom, Hont, Nograd, Fehér și Veszprém, despre activitatea căreia se va raporta în anul proxim. Cu considerare la timpul scurt a sustării acestei agenturi și cu privire la starea nefavorabilă a referințelor economice nu s'a putut prezenta acum acest raport, ceea-ce se justifică mai ales prin împrejurarea, că se întâmplă o concurență însemnată, care pe nici un teren nu lucră atât de desastruos ca pe cel de asigurare.

În branșa asigurărilor asupra vieței au intrat 1127 oferte despre 1,007.269 fl.; La acestea adăosă situația cu finea anului 1898 și după detragerea ofertelor respinse, polițelor espirate prin casuri de moarte, sistate din cauza nesolvării premiilor, rezultă cu finea anului 1899 un stoc de 6090 polițe despre un capital asigurat de 4,297.477 fl. față cu anul precedent, rezultând o creștere de 601 polițe despre 427.583 capital asigurat. Venitele de premii s'au urcat la 149.603.56 fl., arătând un spor de 15.362.87 fl. față de anul precedent. Venitele de interes au fost de circa 30,000 fl., cu 3853,70 fl. mai mari ca în 1898. Mortalitatea a fost întrată mai puțin favorabilă, încât suma de asig. solvită a fost cu 2132.271, fl. mai mare, ca cea așteptată după tabelele de mortalitate.

Esaminând bilanțul acelaș raportului, găsim fonduri de rezervă de premii, fond de pensiune și de garanție în sumă totală de 680,000 fl., din care 490.000 fl. sunt plasări aproape numai în scrisuri fonciare și în edificiile proprii de prima clasă, iar restul în imprumute pe polițe de asigurare proprii, cambii etc. În fine spre a arăta venitul curat al acestei bănci, care în urma modului tehnic în care trebuie compuse bilanțele de asigurare nu este așa evident la iveală, ca la băncile de credit, vom indica, că după dotarea rezervelor proprii de asigurare cu 20.424.19 fl.; după interesele capitalului de fondare de 11.327.35 fl. și după augmentarea fondului de pensiuni și garanție cu 12.000 fl. la întărită 43.751.54 fl., mai rezultă un excedent de 5785.49 fl. în ambele secțiuni, deci venitul curat al anului 1899 este de 49.537.03 fl., un rezultat acesta deosebit de favorabil, care ne dă convingerea unei consolidări ferme și a unui viitor frumos al acestei singure bănci de asigurare indigene, care ca și în trecut și acum în prima linie este condusă de principii solide, având de întărită satisfacerea echitabilă a clientelei sale și consolidarea forțelor sale economice pe base sigure. *Elba.*

Despre prețurile fixe.

Te prinde groaza când ești silit să intră în cele mai multe prăvăliri, cu deosebire în prăvăliile de vestimente și în unele din cele de textile. Și eata de ce: Trebuie să te întrebi și țigănești atâtă, de par că ești într-un tîrg de cai, unde s'numai Jidani și Țigani. Negustorul îți cere niște prețuri de te îngrozești. Ear dacă vede că lași marfa din mâna și vrei să te deparți, îți ține calea: Ce dai? Tîrgul n'are supărare! Acum e acum! Nu știi ce să îmbii, că te temi numai decât de înselăciune. Deci mai cauți odată marfa și cugești: oare să-l îmbii cu 1/2 din ceea-ce a cerut? Mai stai pe cumpene, mai cerci marfa și în urmă-l îmbii cu un preț. Se face a-ți lăsa marfa din mâna foc de supărăt, dar de vede că vrei să ești și nu îmbii mai mult, îți ține calea, bate din gură de te dor urechile, lasă din preț ceva, apoi ear' ceva și în urmă îți-o aruncă în spate. Ești cu marfa, dar și cu inima turburată, că te temi de înselăciune. Și să fii sigur, că înselat umbli în cele mai multe rînduri de astfel de negustori, cari cer două prețuri.

Cu totul altcum este unde sunt prețurile fixe, așa că statorite, și sunt puse cu scrisoare pe marfă, căt le poate ceta ori-cine. Acolo fie-cine vede marfa, și vede prețul, își chibzuește punga și cumpără după-cum îi este puterea. Aci cumpărătorul intră voios și ese bucuros, căci nu să teme de nici o înselăciune. Și eu cred că la astfel de neguștori le merge mai bine și le este mai ușor, că nu s'șiliți a bate toată ziua din gură. De dorit ar fi deci, ca toți articlui să aibă prețuri fixe, după-cum au articlui de consum: pânea, făina, carne, slănină, șunca, brânza, vinul, berea și altele. Cu acești articli nime nu întrebi, ci întrebă: căt e prețul? Și plătește.

Oare nu ar fi mai bine dacă toți negustorii ar face astfel? Eu cred că da!

O nouă bancă românească.

Chiorana, în Șomcuta-mare. — **Prospect**
pentru înființarea unui institut de credit și economii în Șomcuta-mare, sub numele *Chiorana*.

1. Scopul societății este a desvolta spiritul de economisare și a procura locuitorilor de toate clasele, cu preferința poporului țărănești agricol, creditele trebuințioase.

2. Societatea se înființează pe durata de 90 ani, cu un capital de 100.000 coroane, care se împarte în 1000 de acțiuni de căte 100 coroane.

3. Subscrierea acțiunilor se încheie cu ziua de 1-a Iulie 1900 st. n.

4. La subscrierea acțiunilor sunt a se depune 10% din valoarea nominală a acțiunei, așa că după fiecare acțiune căte 10 coroane; la 30 de zile după adunarea generală constituantă 10%, — și la 60 de zile după adunarea generală constituantă eară 10%; restul capitalului de acțiuni se va solvi în urmăre provocărilor directiunii, însă provocarea nu poate urma în rate mai mari de 10%, și în perioade mai scurte de două luni de zile.

5. La subscriere după fiecare acțiune este a se solvi 2 coroane ca contribuire la spesele de înființare.

6. Membrii fundatori își susțin dreptul de-a alege prima direcție pe cei 3 ani dintâi (§ 183 legea comercială).

7. În casă când s'ar subscrive mai mult de 1000 acțiuni, reducția se va efectua așa, că dela fiecare acționar, care a subscris mai multe acțiuni se va detrage căte una acțiune și această procedură în casă de lipsă se va repeta, până când va fi redus numărul acțiunilor la 1000, în casă dacă ar trebui de trase mai puține acțiuni, decât face numărul acționarilor, atunci va decide soartea. *Adunarea constituantă începe să poată decide și ridicarea capitalului social până la suma subscrisă.*

Dat în Șomcuta-mare, la 16 Aprilie 1900.

G. Pop de Băsești, **Elie Pop,**
proprietar în Băsești. Învăț. pens. și proprietar.

Dr. Suciu, **Ioan Nistor,**
director la banca Sălăgeană adm. off. protop. din tract. Mireșului.

Ioan Serb, **Nicolae Nilvan,**
protopop. advocate și proprietar.

August Dragoșiu, **Dr. L. St. Pokol,**
proprietar. adv. și posesor.

Vasiliu Murășian, **Gavril Dragoșiu,**
not. cerc. și proprietar. preot, și proprietar.

Ioan Coza, **A. Cosma,**
preot și proprietar. director la banca Silvana în Șimleu.

Vas. Dragoșiu, **Teodor Blaga,**
inv. și proprietar.

SFATURI.

Copiii și beuturile spirituoase.

Profesorul și consilierul Nothnagel s'a exprimat către un pacient, că de aceea sunt oamenii din timpul de acum așa de nervoși (suprăcioși), fiindcă consumă din cale afară prea mult alcohol, care după-cum se știe are o înrăutățire foarte mare asupra întreg organismului omenesc.

Ce se ține de copii, numitul profesor recomandă, ca până la al 14-lea să nu li-se dea de loc rachiu, vin sau bere, ear' cafea și theă să nu li-se dea asemenea de loc sau numai în măsură foarte mică. Abținerea dela beuturile alcoolice, va face ca copiii să prospereze mai bine și să fie cu mult mai sănătoși nu numai trupește, ci și sufletește.

Suptul viților.

Este îndeobște cunoscut, că cu cât se lasă viților lapte mai mult, cu atât se pot aceia desvolta și crește mai ușor și mai repede. Timp de două săptămâni după fătare, viții trebuie să se lase să sugă de căte cinci sau chiar șesori pe zi, ear' până la două luni se pot lăsa apoi numai de căte trei-ori pe zi. Înainte de supt trebuie dat vitelor căte puțină făină de cucuruz sau mălaiu mărunț cu sare, prin care laptele devine mai gustos și mai ușor de mistuit. Până la vîrstă de două luni, nu e cu sfat să da viților și nutreț uscat. Peste tot nutrețul verde le strică la viță, pentru că din acela se pot călbeji sau pot căpăta așa numitul «foale de paie», care apoi îi trage la pămînt și să strimbă de spinare. Cel mai bun nutreț pentru viții tineri, după ce încep a mânca, este fénul vechiu. Otava încă nu se prea recomandă, fiindcă se prea îngășă de ea.

Când vrei să cumperi un cal bun.

Du-te la grajd și bagă de seamă, că calul sănătos la cea mai mică mișcare își ascute și mișcă urechile, pe când cel bolnav stă cu capul plecat și răzimat de iesle și cu ochii pe jumătate închiși. După aceea apucă calul de gât-le și stringe-l puțin ca să tușească. Bagă-i degetul în urechi, căci cel sănătos se lasă fără sfială, pe când cel bolnav nu prea sufere. Prinde-i picioarele și ciocăne cu o peatră în copite, ca să vezi se lasă la potcovit. Aleargă-l puțin, ca să-i poți observa mersul și dacă nu cumva are suspin. Prinde-l și la trăsură ca să poți vedea cum trage la ham.

Smochinele ca doftorie.

Poate mulți nu știu, că smochinele sunt o bună doftorie contra mistuirei neregulate. Medicii din Constantinopol recomandă mâncarea smochinelor contra colerei, de oare-ce această boală provine mai întâi din neregulata mistuire. Smochinele mai sunt bune și pentru persoanele, cari tușesc sau sunt aplecate spre optică. Ca doftorie esternă încă sunt bune smochinele. Anume pentru umflături de vine, precum și umflături provenite din durere de dinși, se ferb smochine în lapte, se tăie în două și astfel se pun pe locul umflat.

Tăvălitul cailor.

Când asudă caii după oboseli mai mari, după ce să desprind și au loc potrivit, îndată se tăvălesc. Tăvălitul se privește ca și când s-ar scălda. Caii se tăvălesc, parte pentru că sudoarea îi mânca la piele, parte pentru că să se recorescă. Tăvălitul se mai privește astăzi de către veterini și ca o cumpănă pentru măsurarea stării sanitare a cailor, de oare-ce s-a constatat, că caii bolnavi nu se tăvălesc.

În Egipt, unde căldurile sunt mai mari ca pe la noi, este introdus în regulamentul ostășesc, ca la o anumită oră din zi, îndeobste după exercițiile mai obositore, ostașii să iee șelele și frânele dela cai, ca acestia să se poată tăvăli în nășip. Caii, cari nu se tăvălesc, se vizitează îndată de către veterinar, mi-

litari, pentru a se constata felul boalei de care pătimesc. Să constatată, că caii cu prilejul tăvălitului sunt de tot prietenosi, ca și oamenii când se scaldă, să că se lovesc chiar cu picioarele unii de alții și totuși nu se mușcă sau lovesc.

Vasele pentru mulsul laptelui.

Vasele de lemn pentru mulsul laptelui sunt ce-i drept mai ieftine ca cele de pleiu, dar' au acea scădere însemnată, că având lemnul pori mai mari ca metalul, pot intra în aceia rămășițele laptelui, care în cele din urmă se înărcesc acolo și astfel pot să lătească acea înărcire și în laptele cel proaspăt. Afără de aceea în vasele de lemn nici laptele nu se poate răci să curând ca în cele de pleiu. Din aceste considerații, vasele de pleiu, au început să ocupă în timpul din urmă tot mai mult locul celor de lemn.

Știri economice.

Starea sămănăturilor. La noi în țară peste tot roada pământului se arată îndestulitoare. Grâul peste tot este frumos; în unele locuri e cam rar și buruienos. În părțile Ardealului este mai bun ca pe șesul Ungariei. Sămănatul de primăvară e aproape de sfîrșit. Pomii și viile se arată destul de mulțumitor.

În România. Grâul de toamnă este frumos și pe unele locuri de tot frumos. Grânele de primăvară nu făgăduesc prea bună roadă. Cucuruzul s'a putut sămăna numai după Paști. Ovăsul promite să destul de bun. Rapița va da o recoltă neașteptată de bună.

În *Teara-Nemfească* (Germania) recolta să desvoală destul de bine. Roada din anul acesta, cu toate acestea se crede că va fi mai slabă decât în anul trecut, — dar' la tot casul mai bună ca în anii precedenți.

In *Rusia* încă se aşteaptă roadă bună, — afară de unele districte în care roada este cam slabușă.

"Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu va ține întrunire agricolă în comuna Deal Dumineacă (27 Maiu st. n.).

fie vinovat. Si când se porniră hoții pe cale, pe cărare către mănăstirea cea mare — unde locuia călugărul — el, căpetenia, muri, așa ca din senin.

D-zeu de bucurie, că s'a spălat de vinovăție, nu vrea să-l lase în focul de veci, ci repezi o ceată de ângeri după sufletul lui. Pe ceialalți era să-i deo cu trup cu tot în iad.

Fiind și el înveluit cu prinderea sufletului, ângerul întârziă o zi, de nu-i duse de mâncare călugărului,

A treia zi, când îi duse, călugărul se apucă cu gura de el și începă a-l blagoslovii nemăște și-i zise:

— Trebuia să mai întârzi o zi, pe tăcute, cu frumosul, c'apoi mă aflai lat de foame. Pe unde ai păticălit, de n'ai venit ieri la mine?

— Uite și uite, zise ângerul, vre-o cățiva însă am fost să scăpăm sufletul unui păcătos dela muncile iadului.

— Hm!... Dar' când o să mor eu, că și însă o să-mi veniți după suflet?

Vânzare de tăurenciu. Subscrișul comitet central pune în vânzare între condiții modeste *tăurenciul rassă curată* »Pinzgau«, ce i-s'a pus la dispoziție, conform învoielei încheiate, de membrul Reuniunei dl George Bratu, economist și fost primar în *Tilișca* (nr. casei 508), tăurenciu din prăsila vițelei »Pinzgau«, ce s'a dăruit de Reuniune la anul 1897. După ce dorința noastră este de a dăruia altor membri cu locuință în alte comune vițele de prăsila rassă »Pinzgau«, bucuros am să tăurenciul în schimb pentru o viță de aceeași rassă. Tăurenciul este fătat la 23 Martie n.c.

Cei ce doresc să cumpere tăurenciul, sau să ne da în schimb o viță — să se adreseze subserisului comitet până la **20 Maiu n.c.**

Tăurenciul se poate vedea la dl George Bratu în *Tilișca* (lângă Seliște). Sibiu, 10 Maiu n. 1900.

Comitetul central al »Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiu».

Dem. Comșa, V. Tordășianu, secretar
președinte.

Tîrguri de vite. Conform datelor oficioase, în luna *Martie* au fost în țara întreagă 369 tîrguri.

La aceste tîrguri au fost minate 419.669 vite cornute, 222.813 cai, 17.115 oi și 101.015 porci.

Sau vîndut peste tot 142.350 vite cornute, 52.682 cai, 4899 oi și 42.109 porci.

Mai multe vite cornute au fost minate la tîrgurile din Odorheiul-săcuesc, Sighetul-Marmației, Ibașfalău și Bistrița. Cai mai mulți la tîrgurile din Timișoara și Zombor. Oi mai mulți la tîrgul din Kis-Kun-Halas (Ungaria), și porci la Papa Szatmár-Németh și M-Vásárhely.

Giamurile (ochii de fereastră), după cum se vede din Praga, se vor scumpi foarte mult. Fabricanții de stică așa au hotărît, că urcă prețurile cu cel puțin 50% (adecă cu jumătate cât au fost).

— Eu singur.

— Cum așa?... El încărcat de păcate... eu robul lui D-zeu... Apoi la adecă, tot el mai vrednic... mai cinstit, mai îngrijit... și mai omenit?

— Așa ar fi, călugăre, dar tocmai din păcatele lui și apucără dracii sufletul trăgându-l spre curțile lor, dc numai o grămadă am fost în stare să-l scoatem, dar' de d-ta cine s'o acăta?

— Ba du-te, ânger, în treaba ta, mâncare nu-mi mai aduce, la mine n'ai ce mai căuta, — zise călugărul îndesat.

Ângerul s'a rușinat, și eșind dela călugăr, nu-i mai veni înapoi.

De atunci, zice-se, nu se mai arată călugărilor ângeri, dar' nici pe călugări nu-i doare capul de ei.

(Auzită în Varșandul-Giulei, dela Teodor Coroș, economist).

De ce nu se arată călugărilor ângeri?

Un fior de împărat era hoț mare.

Umblând el mult prin cea lume își mai adaoșe doisprezece ortaci, cu cari în toată viața numai omora oameni: nu ca mine, ori ca tine, ci de cei bogăți, în mânări scumpe imbubați și în haine de fir îmbrăcați. Si dacă prăpădiră pe toți cei cu avere, dela o vreme începură a se da și după de cei mai calici.

Trăia pe vremea aceea un călugăr tare cu frica lui D-zeu, care își petreceea viața numai în rugăciuni. Ângerul Domnului îi aducea pe zi odată, la ameazi de mâncare.

Cum am zis: după ce hoții nu mai aveau pe cine să omoare dintre cei cu avere, s'u hotărît să omoare pe călugărul de care pomeniu. Dar' căpetenia lor, fiorul de împărat, s'a spălat pe brânci — ca oare-cândva Pilat — să nu

Tren accelerat. Dela prima Maiu comunică un al doilea tren accelerat între Budapesta—Teiuș—Piski—Arad.

Un tren uriaș circulă de cătă-vreme pe linia centrală între New-York și Albany (în America). Din toate trenurile este cel mai lung, căci are 3661/2 metri fără locomotivă și tender. E compus din 16 vagoane cu o greutate totală de 639.700 chlgr. Trenul este tras de o singură locomotivă cu zece roate și face distanță de 230 chlm. dintre cele două orașe în 3¹/₄ ore, adică cu o iuteală mijlocie de 70 chlm. pe oră.

Camera comercială din Brașov face cunoscut, că dela comanda districtului III. gendarmeresc din Budapesta este deschis concurs pentru furnisare de articli de echipament. Condițiile concursului se pot afla în bioului numitei camere.

„Román pénzintézetek magyarországon 1898-ban“ (Institut de bani române în Ungaria în 1898). Sub titlul acesta a apărut zilele trecute în tipografia ziarului »Budapesti Hirlap« din Budapesta o mică broșură de 4 pagini espădată, precum astăzi, la toate ziarele din țară cu rugarea de a lăua notiță despre aparițiunea ei (»szives fölemlítés végett«). Broșurica aceasta retipărită după revista »Magyar Gazda« se ocupă cu organizația noastră economică-financiară și arată pe baza »Anuarului finanțier și economic pe 1898« de Petru Petrescu, numărul, și în sume generale capitalul social, rezervele, depozitele spre fructificare și profitul net al băncilor noastre. Ca o apariție foarte interesantă se relevă faptul, că băncile noastre s-au nisuit și intră în legătură unele cu altele, întrunindu-se în 1898 în conferință cunoscută, ale cărei enunțări se reproduc exact. Pe pagina 3—4 se reproduce în întregime »tabela statistică« dela finea »Anuarului finanțier și economic«. De încheiere se spun următoarele: »Este incontestabil că conducerea institutelor valahe constituie garanția înflorirei lor, și noi regretăm foarte mult, că inteligența maghiară din Ardeal, cu care, în ce privește numărul și vaza, inteligența română ardeleană dăbia se poate compara, nu poate ajunge acolo unde au ajuns Valahii desconsiderați. Noi nici centrala asociațiunilor anunțată cu mare alaiu nu suntem în stare să o creăm în Cluj. Ca și cum cu moartea contelui Bethlen András ar fi dispărut din noi ambițiunile gata de acțiune.«

Precum vedem, cei dela »Magyar Gazda«, ca să împinteneze pe conaționalii lor de activitate ne aduc ca exemplu pe noi »Valahii desconsiderați«, la cari privesc cu oare-care invidie, căci văd fapte, nu numai vorbe. Pentru că apelul de sus la adresa inteligenței maghiare să fie mai cu efect, vom adăuga că, conform ultimului »Anuar al băncilor române« apărut la începutul anului curent, numărul băncilor noastre s-a sporit la 73, și că unele din concluzele delegațiunii băncilor s-au pus deja în luceară încă în 1899.

Cărți potrivite pentru bibliotecile poporale.

(Urmare și fine).

Științele naturale.

Baras Iuliu. Minunile naturei. București. St. Sava, 1852, 3 volume.

Gastinau. Geniile științei și industriei (biografii). »Biblioteca pentru toți«. (nr. 91), 32 fileri.

Huxley Th. Notiuni asupra științelor (traducere). »Bibl. p. toți«. (nr. 41), 31 fil.

Istrati C. Dr. Chemia poporala. București, 1892, 2 cor. 40 fil.

Xavier de Maistre. Călătorii împrejurul oăii mele. »Bibl. pentru toți« (nr. 22), 56 fileri. — Minunile universului. »Bibl. p. toți«. (nr. 67, 68 și 69), 96 fil.

Putlicz. Ce povesteste pădurea. »Bibl. p. toți«. (nr. 86), 32 fil.

Stamati Const. Ciurea. Istoria unuitătar. Cernăuți. 1892. Tip. Eckhardt.

Urechia V. Dr. Dușmanii nostri. »Bibl. p. toți«. (nr. 46), 32 fil.

Morand. Introducere la studiul științelor fizice. »Bibl. p. toți«. (nr. 112 și 113), 64 fileri.

Medicina, igienă.

Bianu V. Dr. Igiena omului după naștere și în special igiena primei copilării. București, 1894.

Cătană G. Omul (notiuni de anatomie). Gherla, 1893, 90 fileri.

Codrescu C. Dr. Compêndiu de igienă generală și aplicată. Bârlad, 1880.

Crăinicean Dr. Higiena țărănișului român, carte premiată de »Academia Română«. București, 1897.

Elefterescu Em. Dr. Igiena poporala. Caransebeș, 1892.

Erdélyi St. Dr. Necroscopul român, un vade mecum pentru vizitarea morților. Oașie, 1897.

Felix I. Dr. Igiena elementară pentru școalele primare. București.

Feteu An. Dr. Manual de medicină practică populară. Iași, 1881.

Fiala L. Dr. Cunoștințe higienice populare după Dr. Hoeber. București, 1896.

Hippolte-Meunir, trad. de Dimitriade C. Doctorul poporului. București, 1873, ed II.

Istrati Dr. O pagină din istoria contemporană a poporului român dela țară.

Ioanescu-Buzău Dr. Micul magazin de medicină populară. București, 1892.

Kneipp Seb. Cura de apă rece. București, 3 cor. 50 fil. — Sfaturi pentru copii București, 8 cor. 50 fil.

Manolescu N. Dr. Igiena țărănișului român, carte premiată de »Academia Română«. București, 1897.

Neagoe St. Dr. Despre pelagra.

Păunescu Ch. Dr. Elemente de igienă publică și privată. Ploiești, 1879, 2 c.

Poppescu N. Dr. Takeanu. Elemente de igienă individuală și cosmică. Galați, 1881.

Severeanu C. D. Dr. Medicină populară, povește date mamelor de familie, infirmierilor etc. București, 1880, 3 cor.

Stoica Simeon. Dietetica populară. Brașov. Tip. Murăsan, 1 cor. 70 fil. — Higiena copilului, carte premiată de »Asociație« Sibiu, 30 fil. — Tratatul boalelor acute infectoare. Sibiu, 1891, 2 cor.

Volcinski I. Dr. Moștul, manual pentru moașe. Cernăuți, 1883.

Vuia G. Dr. Higiena poporala cu privire la țărani români. Orșova, 1888. ed. II, 2 cor.

Literatura economică.

Albani Nicolae. Prăsirea rațională a galioanelor. Făgăraș, 1884, 1 cor.

Alexandrescu Dum. Cele mai principale boale de animale și vindecarea lor. București.

Aluăș G. Societăți de cumpătare. Sibiu, 1898. Soc. »Tipografia«, 1 cor. 40 fil.

Aurelian P. S. Manual de agricultură pentru clasele primare, 1 cor.

Avram N. Despre legume. Arad, 1880. 1 cor. 68 fil.

Baciu I. Îndreptar practic în economia rurală. Sibiu, 1895. Soc. »Tipografia«, 1 cor. 50 fil.

Baiulescu B. Meserile între Români. Sibiu, 1884, 1 cor.

Bărbulescu E. Instrucțione în afacerile dărilor de beutură, consum și vânzare pentru vin, bere, carne, etc. Timișoara, 24 fil.

Brote Eugen. Tinerea vitelor. Sibiu. Soc. »Tipografia« 24 fil. — Trifoiul. Sibiu. Soc. »Tipografia«, 24. fil.

Comșa Demetriu. Pomăritul cu deosebită privire la grădina școlară. Sibiu, 2 c.

Cornea Basiliu. Veterinar de casă pentru vite, cornute, oi capre și rîmători. Gherla. Tip. diecesană, 1 cor. 60 fil.

Cuza A. C. Meseriașul român, 2 cor. 20 fileri.

Degan Augustin. Curs de stupărit. Sibiu, 1887, 1 cor.

Dimian Constantin. Stupăritul. Brașov, 1897, 2 cor.

Dopp Elie. Comasările. Îndreptar practic. Sibiu, 1885, 80 fil. — Economia agriculturală și despre poliția rurală. Buda-pesta, 1894, 80 fil. — Economia domestică (curs elementar pentru cl. IV. prim) București, 1892, 1 cor. 20 fil.

Georgescu Ioan. Cartea plugarilor. Gherla. Tip. »Aurora« 50 fil.

G. U. P. Influența buneîstării materiale. București, 1885, 2 cor. 40 fil.

Halip G. Vinuri din poame. Cernăuți, 40 fil.

Maior G. Dr. Agricultura (Agrologia, Fitotehnica și Zootehnica). Brașov și București, 21 cor.

Moga V. S. Cultura cartofului București, 40 fil. — Micul manual de viticultură și de fabricarea vinului, pentru școalele primare. București, 1 cor.

Muntean M. Legea veterinară și boalele contagioase. Sibiu, 1 cor. 60 fil.

Negruzzi I. F. Grădina de legume. Blaj, 1898. 50 fil.

O asociație de învețători. Curs elementar de econ. domestică. București, 80 fil.

Ordean I. S. Cultura hemeiului. București, 1892, 60 fil.

Pop Stefan. Economia rurală Blaj, 1881, 5 cor.

Porcolab Carol. Păzitorul de pădure. Timișoara, 1892, 4 cor.

Riurean M. I. Conferință despre economie. București, 1 cor. 20 fil.

Simu Romul. Cartea stuparilor săteni. Sibiu, soc. »Tipografia«, 70 fil.

Vancu P. Viieritul. Arad, 1 cor. 20 fil.

CRONICĂ.

Fapte creștinești. Pentru facerea unei perdele de pluș la ușile împărătești dela biserică română gr.-or. din Valea-mare au donat după putință următorii marinimoși creștini: Alexandru Ciugudian din Capolnaș 1 cor.; Dionisie Feneș din Făget 2 cor.; văduva Ana Dobrean din Făget 4 cor.; văduva Elisabeta Fenchea din Făget 2 cor.; Iuliana Bălan 2 cor.; capelan. Alexandru Barbon 2 cor.; Nicolae Todor 1 cor.; Aureliu Spinanți 1 cor.; Ioan Todor (nr. c. 70) 1 cor.; Dimltrie Todor (nr. c. 115) 1 cor.; Pavel Todor 1 cor. 60 bani; Damaschin Blaj 1 cor.; Ana Blaj (nr. 116) 1 cor.; George Tripa 1 cor.; Ioan Dobreiu 1 cor.; văduva Anastasia Spinanți 1 cor.; Petru Ilie 1 cor.; Ioan Olariu (nr. 51) 50 bani; Marta Florea 40 bani; Elena Cismăș (nr. c. 106) 20 bani; Pavel Crista din Capolnaș 20 bani.

Pentru cari fapte creștinești esprim pe această cale mulțumită publică în numele comitetului parochial susnumiților și marinimoșilor donator. Valea-mare, la 25 Aprilie st. v. 1900. *Alexandru Barbon, pres. com. par.*

— Domnul Dimitrie Cioloca, student în filosofie la universitatea din Cernăuți, a donat bisericei greco-orientale din comuna sa natală Șipet un serafim foarte frumos pictat și aurit. Stîntirea s'a făcut în ziua de Sângiorgiu prin preotul Teodor Cioloca. — D-na Ana Dr. Moga a donat 200 coroane la fundația Petru Bădilă, fost protopresbiter și paroch în Sibiu. — Eva Savu Drăghici din Sadu a donat 200 coroane la fondul pentru clădirea unei biserici noi în Sadu. — Ioan Butilă din Moșna a dăruit bisericei de acolo mai multe parcele de pămînt în valoare de 300 cor.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” s-au înscris membri ajutători: II. Sa dl Ioan cavaler de Pușcariu, septenvir în Bran; Virgil Oniț, director gimn. în Brașov; Iosif Popescu, cassarul băncii Murășana din Reghin; Dr. Iancu Metianu, adv., Zernești; Vasile Voina, protopr. Brașov; Dr. Victor Cupșa, concipist ministerial, Budapesta; Dr. Eugen Metianu, adv., Brașov; Ioan Droc, prot., Mercurea; George Borza, not., Viștea-inf.; George Dănilă, primar orăș., Hunedoara; Dr. Vasile Preda, adv. Câmpeni; Nicolae Motronea, ec., Poplaca; iar membri ordinari: George Popa, sodal vîrsător de fer; Ioanichie Bota, sodal croitor; Vasile Muntean și Ioan Căbaș, particulari.

† Ambrosiu Metea, student în a VII. cl. gimnasială în Blaj, a răposat în 4 Maiu la casa părintească din Vereșmort. La înmormîntare au luat parte aproape toți colegii lui de școală.

✓ Imbrăcarea școlarilor săraci. La Sângiorgiu (6 Maiu st. n.) elevii școalii gr.-cat. din Făgăraș au avut zi de mare bucurie. Din „fundația Vișă” s-au împărțit vestimente în preț de 100 coroane și viptualii în preț de 10 coroane. Distribuirea s'a făcut la momentul părintilor lui Ioan Vișă, în amintirea cărora e făcută fundația. 36 elevi și eleve au căpătat vestimente și peste 60 viptualii. În numele elevilor esprimă pe această cale mulțumită generosului fundator învățătorul Andrei Stroia.

Dar pentru școală. Domnul adv. B. Pop de Harsianu din Sibiu a dăruit școalii gr.-cat. din Hodac 28 broșuri instructive, pentru ca să fie împărțite ca premii școlarilor diligenți.

Despre concertul din Avrig. dat Dumineca trecută din partea unui grup de elevi ai seminarului archidiecesan, ni-se scriu următoarele:

Unul din momentele cele mai plăcute ce le-a avut cândva inteligența din Avrig și jur a fost ziua de Sf. George. Un cor de 12 teologi dela Sibiu sub conducerea colegului lor C. Popescu au deșteptat monotonia și amorțeala vieței sociale din acest ținut printr'un concert plin de viață. Si pagubă ar fi să rămână în intunericul uitării succesele acestui concert, care atât din punct de vedere moral, cât și material a fost cât se poate de mulțitor.

Înădă la început ne-a umplut de viață însuflarelor marș „Eată ziua”. Cu deosebit farmec au știut preda caracterul poporal al drăgălașelor cântări „Hora Sinaiei”, „Foai Verde” și „Tot ță-am zis” de T. Popovici. Asemenea și compozițiile străine au fost bine predate. Marea placere a ascultătorilor a făcut ca „Toaca”, „Nu-s” să fie repetate.

Deosebită surprindere ni-a făcut „Cântecul ciobanului”, în care bassul dulce al voiei lui A. Ludu a transpus și în inimile noastre impresiunile bine simțite ale caracterului idilic din această cântare. Laudă lui Ludu. Deasemenea și dl Terchilă a dovedit că este maestru în manuarea flautelui. A fost de mai multe ori rechemat. Încheierea frumosului concert s'a făcut prin „Cisla” lui Porumbescu, atât de bine primită la toate concertezele zeloșilor clerici.

Dansul ce a urmat după concert îl simt numai inimile noastre, peana nu-l poate spune. Numai d'albele zori au pus capăt veseliei.

In ce privește succesul material, și acesta a fost deplin satisfăcător. Lume multă, inteligență și popor din Avrig și jur să-i depus obolul seu pe altarul artei române. Regretăm din inimă ne-participarea lui protopop din loc, cătă vreme întreaga preoțime din jur era de făță. (a).

Carte funduară în Buziaș. În nrul de Sâmbătă al foii oficiale se publică un rescript al ministrului de justiție, prin care judecătoria cercuală din Buziaș e investită cu competență de drept în cause de carte funduară începând cu 1 August a. c.

Moarte din negrija părintilor. Băiețelul de trei ani al lui Ioan Horňiș din Doreș (comitatul Szepes) rămânând singur acasă s'a apropiat de cupitor și sărindu-i pe haine o schintie a ars serum.

Primar al Abrudului. a fost ales Vineri (11 Maiu) Incze Antal, fost până acum protopreitor în Roșia-montană.

Numărarea poporului în Ungaria. Ministrul de interne a trimis tuturor autorităților competente invitațiile referitoare la numărarea ce are să se face la începutul anului viitor. Recensămîntul se va face deodată în întreagă țeară, având să se înceapă la 1 Ian. și să se termine la 10 Ianuarie.

Ninsoare în Maiu. Din Lipsca se telegrafează, că de alătăieri-dimineață ninge necontentit.

Fulger ucigaș. Mercurea trecută fiind în jurul Clujului vreme grea, fulgerul a lovit în ciurda de boi a școalii agronomicice din Mănăstur; a ucis un bou și a atins puțin și pe ciurdarul. Aceasta a legănat și numai după jumătate de oră a putut fi trezit.

Faptă vrednică de laudă. Progresul cultural al unei națiuni se atrage școalei sale. Acel popor care are școale mai bine organizate, învățători mai bine calificați și mai bine dotați, va fi totdeauna în fruntea progresului.

Acelora cari se interesează de soarta școalelor îl se cuvine recunoașterea din partea tuturor. Si în deosebi aceia cari ajută pe învățătorii nostri confesionali, adevărații apostoli ai culturii naționale, unora ca acelora n'avem destule cuvinte a le mulțumi. Când se află bărbați vrednici care ajută pe învățători, înseamnă că ei și-au știut împlini cu scumpătate chemarea lor de dascăli, crescând oamenii culti, cari să stea prețul jertfele aduse de ei pe altul cultural. Astfel de bărbați vrednici cari știu prețul pe învățătorul român sunt: dl *Alexandru L. Lazurian*, inginer, București și dl *Iosif Sângorzan*, inginer în Sinaia (Români de origine din Ardeal). Acești marinimoși domni cunoscând lipsele și neajunsurile cu cari se luptă învățătorul român, au abonat mai mulți numeri de *Dumineca din Gazeta Trans.* pentru învățătorii confesionali români, precum se vede din nr. 21 și 30 1899 a acelei foi. Această faptă de sine lăudată a făcut o mare surprindere asupra mea, văzând că la adresa mea primesc mai mulți nr. din gazetă deodată trimiși.

Prin aceea faptă au făcut bine susnumiții domni, nu numai celor ce o primesc și prin ei națiunei, ci și jurnalisticei române care luptă pentru binele națiunei, ca și învățătorii, și prin abonare li se dă gazetelor mijloacele de subsistență.

Primească sincerele mulțumite atât din partea mea, cât și a acelora ce cetează gazetele.

Luncșoara, Aprilie 1900.

Petru Cipou, învățător român.

Din Vlaicovești (în Bănat). ni-se scriu lucruri foarte urîte despre preotul de acolo *George Popovici*. Ni-se spune între altele că preotul în loc să facă slujba în biserică — merge în sărbători să corteșească la alegeri de deputat. Ba s'a întîmplat că nici în Joia mare n'a făcut slujbă în biserică. În Sâmbăta Florilor apoi n'a voit să meargă cu copiii după salcă — amăsurat obiceiului din sat. Ni-se spune apoi că e învățăbit cu cei mai mulți poporeni și astfel acestia nu mai cercează biserică și nu-și mai îndeplinește datorințele de creștini.

Dacă lucrurile intră învățători să stau ne miră mult faptul, că deși poporeni, după cum ne scriu au făcut arătare la Ven. consistor — până acum n'au primit nici o satisfacție.

Filoxera. Ministrul de agricultură a închis viile comunelor *Mureș-Ludoș* și *Sângerul-de-Câmpie* din comitatul Turda-Arieș, fiindcă în viile de acolo s'a ivit filoxeră.

Roadele betiei. Din Toplița-română ni-se scrie, că în septembrie trecută țăranul *Teodor Braic* toată ziua a horit în crîșmă și când n'a mai putut să bea a pornit acasă mort de beat.

Ajuns acasă a intrat în grăjd cu pipa aprinsă. Peste puțină vreme grădul a luat foc și Braic împreună cu doi boi au ars scrum.

Cârnați din carne de câne. Un fost hingher din Seghedin s'a avansat la meseria șarcuteriei, fabricând cârnăței pe seama pilarișelor. S'a constatat însă, că onorabilul făcea cârnăței din carne de câne, pentru ce l-a luat sub patronaj poliția.

Adunarea iubilară din Pomi a Reuniunei învățătoarești sătmărene, despartemēntul Ardusat-Someș, ținută la 7 Maiu, a succes foarte bine atât în parte spirituală cât și morală. Au luat parte aproape toți membrii despartemēntului, foarte mulți oaspeți mireni din clasa intelligentă și din popor, dar' *de tot pușini preoți*, cu toate că adunarea s'a ținut în onoarea iubileului de 200 ani dela unire. După serviciul divin deschizându-se adunarea, presedintul propune și adunarea primește unanim a se trimite Metropolitului la Blaj și episcopului Pavel la Oradea-mare telegramme de omagiu și felicitare. În firul ordinei de zi s'a cedit apoi lucrările (4) asupra temei *Influența unirii asupra învățămentului nostru*, între cari cea mai bună a fost a învățătorului Georgiu Pelle din Culciu, căruia i-s'a predat încă în cursul adunării premiul de un galben. După adunare a urmat banchet, ear' seara la 7 ore concertul și reprezentăția teatrală a învățătorilor, în șura parochului. Venitul a fost mulțumitor peste așteptare. Asemenea și prestaționile concertanților și diletanților. Adunarea s'a încheiat cu dans, care a ținut până dimineață.

Pe când preoțimea din jur și în deosebi cea din tractul Ardusatului în frunte cu protopopul a escusat prin absență, oaspe din departe și binevenit a fost preotul Dr. Vasile Lucaciu, care, — cum însuși s'a exprimat, — a venit să petreacă o seară plăcută cu frații și surorile române iubite. Dintre preoți au luat parte la adunare numai Antoniu Ghitta, protopopul Someșului, Aureliu Pelle, parochul local, Alexa Pop, presedintul Reuniunei, Constantin Lucaciu din Ioșib, Iuliu Șiurani din Șiurgești, Pandiliu Ossian din Vismort și Victor Ghitta din Bicău, cu familiile lor, ear' dintre oaspeți mireni Gavril Barbul, mare proprietar în Mocira, care în toastul dela banchet a dat strănică lecție preoților absenți, Georgiu Achim, directorul *Sătmăreniei*, Teodor Pop, proprietar la Viile Sătmărenului, Elia Pop, proprietar în Șomcuta, Victor Nilvan, avocat în Șomcuta, cu familiile, și alți mulți inteligenți și popor.

Glumă cu sfîrșit trist. În Vălcani (Bihor) feiorii s-au adunat Dumineca la joc în curtea birtului ca de obicei. În pauze Constantin Beleiu, Pavel Daju și încă vre-o cățiva au intrat în birt să bee bere. În ușa birtului au început să hărțui, de glumă numai. Beleiu a împins pe Daju la părete, acesta la rindul seu încă a împins pe Beleiu, pentru ce Beleiu mănuindu-se, l-a împins cu atâta putere, încât răsturnându-se peste pragul ușei a căzut în curte, dela înălțime de câteva trepte, și s'a isbit cu capul de o peatră. Daju a murit pe loc, scurgându-i se creerii, ear' ceialalți feiori văzând nenorocirea au fugit toți. Beleiu, pricinitorul nenorocirii, abia a doua zi a fost aflat de gendarmi și dus în prinsoare.

Bătaie și sinucidere. În cafeneaua Krämer, din Boșa-montană Dumineca seara (13 Maiu) între publicul de difereite naționalități, dar' în majoritate Români, se aflau și doi gendarmi și cățiva finanțări. Gendarmii au dat în ceartă cu unul dintre Români pentru musică și s'a încăierat la bătaie, tăind cu săbiile în Români amendoi gendarmii. Sărind și ceialalți, le-au luat săbiile cu curele cu tot și i-au bătut crunt cu însesi săbiile lor; tot așa au pătit și finanții, cari încă seceseră săbiile asupra Românilor. Finanții au fugit care pe unde afla ușa, ear' unul dintre gendarmi, după ce a fost făcut scăpat să a dus la casarmă și s'a împușcat.

Tată crudel. Un anume Iosif Ott, mechanic în Viena, și-a ars în cuptor băiețelul de cinci ani. Cu ocazia perchișiei poliția numai câteva oase carbonisate a aflat în cenușa focului.

Oh, Evă, Evă! În comuna Petény economul Czibulya Paul remânenă văduv s'a căsătorit a doua-oară luând soție o văduvă de seama lui. Dela un timp nevestei i-se părea că asupra bărbătelului prea se arată urmele îmbătrâinirei. Se frâmânta mult cu gândul, cum l-ar putea intineri? Abătându-se pe la ea o corturăreasă i-a oferit beatură de farmece (pe 50 fl.), prin care bărbatul se va întări ca un jude. O septembă de zile a tot dat bărbatului în rachiu beatură de aceasta, dar fiindcă efectul dorit nu se arăta, în 5 Maiu i-a turnat în rachiu o dosă mai mare. Dela aceasta bărbatului i-s'a făcut rău și încă în ziua aceea a murit între chinuri teribile. Si l'otrăvise nesațioasa femeie. Atât ea, cât și corturăreasă Riczi Mari sunt arestate. Nevasta recunoaște faptul, dar invinuiește pe Tigancă pentru el.

Ucigașul soției sale. Soția lui Ioan Stan, măcelar cu mare avere în Feldioara (lângă Brașov), murise nu de mult, între împrejurări de tot suspecte. Rudeniile ei la început șoptiau numai între ele despre nenorocirea femeiei, apoi bănuiala luând chip tot mai hotărât, rudeniile au cerut desgroparea femeiei. Cercetarea medicală a constatat apoi la cadavrul pete vîlcede provenite din lovitură și trei coaste rupte. Interrogatorul a luat dimensiuni tot mai mari; sunt ascultați până acum 33 martori, cari toți au făsionat îngreunător pentru Stan. Din fasiunile acestora s'a constatat, că femeia a murit din bătaia soțului ei. Anume, Stan și-a întabulat pe numele lui și avea nevestei. Aflând despre aceasta nevasta, voia să meargă la Brașov să strice întabularea. Stan simțind de planul nevestei, a incuiat ușile și a bătut o șa cumplit, încât după chinuri de două săptămâni nenorocita femeie a murit. De frică să nu o bătă de nou bărbatul, ea zise mediciilor, că a căzut din pod și astfel și-a frânt coastele; servitorimea însă, care auzise tot ce se întâmplase între soț, a mărturisit acum, că femeia a murit din bătaia bărbatului. Cercetarea continuă.

Cununie. Învățătorul Antoniu Bucur și d-șoara Maria Onișia își serbează cununia Dumineca (20 Maiu st. n.) în biserică gr.-cat. din Odverem.

Espoziția română la Paris. Joi s'a făcut deschiderea oficială a pavilionului român dela expoziția din Paris. Pavilionul e decorat cu un lux oriental și cuprinde strălucite mostre de bogății ale solului și ale minelor, de producții industriale și de lucrări artistice, cari vor onora națiunea română.

Asemenea și restaurantul român deschis Joia trecută, cu drept cuvânt poate rivaliza cu cele mai esculente stabilimente de acest soi. Lumina e instalată prin mașini procurate dela industria germană, fiindcă mașinile trimise din România s'a cufundat în mare împreună cu vaporul *Poiak*. Sef-bucatarul restaurantului a fost mai nainte în serviciul casei de Mecklenburg; personalul de serviciu e compus în majoritate de Români, cari însă vorbesc perfect limba franceză. Pentru distracția publicului e angajat cel mai bun taraf de lăutari români.

Juriul expoziției, în care României s'a dat loc pentru 14 reprezentanți, își va începe activitatea peste 12 zile.

Cum au fost prinși falsificatorii din Turda? Se spune, că Fennyvesi Victor, litograf din Cluj și cu alți soții s'a dus la Turda și acolo într'un hotel făcea bancnotele chiar și ziua. Din chilie vre-o 2 zile n'așa eșit. De vre-o 3-ori a făcut întrebare la ușă chelnerul, că n'are lipsă de prânz ori ameazi și totdeauna i-s'a răspuns, că nu, dar ușa nu o deschideau. Cam a 2-a zi chelnerul făcând eară întrebare, nu i-s'a dat nici un răspuns. Fiind temere, că inchiriatul e mort în odaie, s'a făcut înștiințare la poliție. Au venit apoi 4 înși, dar' nici acestora nu li-s'a dat răspuns; fiind somați în numele legii să deschidă, aceia fiindă au ascuns prin pat între perini mașina și zeceri și au deschis ușa.

Poliția cercetându-i a aflat mașina și câteva mii făcute. Bancnotele erau puse pe pat să se se uște. Din aceasta apoi s'a pornit cercetarea. Zeceri se cunosc fearte anevoie. Capul de-a stânga de pe el e cam ciacuș și nr. scriși cu roșu și *Seria* dacă se udă se sterg.

Rupere de nori în Cisnădie. Mercuri, 3/16 Maiu pe la 3 ore d. a. s'a întemplat în Cisnădie puternică rupere de nori cu grindină. Apel amenințau cu esundare.

Religiunea născuților din căsătorii mixte. Mâncând din un cas concret, unde matriculantul a însemnat de legea reformată pe un născut din tată reformat și mamă catolică, cu toate că născutul fusese botezat în legea rom.-catolică, ministrul a aprobat procedura matriculantului și a adus, că dacă un preot a botezat și înmatriculat pe vre-un individ născut din căsătorie mixtă înainte de introducerea legilor politice bisericești, această împrejurare nu determină necondiționat religiunea la care aparține respectivul. În privința aceasta decizie esclusiv religiunea părinților conform §-lui 12 al art. de lege din 1868. Prin urmare, dacă în estrașul matricular al unui nupturient este indicată precis religiunea părinților, aceasta are să fie normativă chiar și în casul, când nupturientul declară, că aparține altei confesiuni, fără a produce document de trecere religionară. Abatere dela aceasta se poate face numai atunci, când în estrașul matricular nu e notată religiunea părinților. În casul acesta are să ceară un document valid despre religiunea la care aparține cel ce se căsătorește.

Pentru candidații de notari comunalni. Dela pretura din Ceacova este deschis concurs pentru ocuparea postului de notar-adjunct în Liebling. Salar 1000 coroane. Termin 10 Iunie, alegerea în 11 Iunie. Dela aceeași pretură pentru ocuparea postului de notar în Folia. Dotăție 600 cor. salar, 200 cor. paușal de călătorie și diurne, 120 cor. onorar pentru conducerea matrițelor, cuartir cu grădină de 600 stângini pătrăji, 1528 litri de grâu, 1528 litri de cucuruz și taxele pentru lucrările private. Termin de concurs 10 Iunie; alegerea în 12 Iunie. Dela pretura din Aradul-nou pentru ocuparea postului de notar-adjunct în Fenlae. Dotăție 1000 cor. salar și 60 cor. relut de quartir. Termin 29 Maiu; alegerea în 30 Maiu.

Congresul limbilor române. Între 24—26 Maiu se va întruni la Montpellier, sub patronajul societăței pentru studiul limbilor române, un frumos congres, la care e invitat a participa și dl V. A. Urechiă. Pe cât află ziarele din România, dl Urechiă nu va putea lua parte. Ar fi în adevăr regretabil, că națiunea română să nu fie reprezentată la acest congres.

Potop. Din Seliște primim cu datul de 3/16 Maiu următoarele:

Puțin a lipsit ca memorabila zi de 3 Maiu să fie pentru comuna Seliște o zi înfiorătoare.

La orele 3 p. m. s'a descărcat asupra comunei noastre un potop, rupere de nori, împreunat cu ghiată, de care nici cei mai bătrâni oameni nu-și aduc aminte să mai fi văzut.

O jumătate de oră a ținut acest înfiorător potop, care a umplut de fiori pe pacinicii locuitori ai acestei comune nu atât prin tunetele și fulgerele sale, ci mai ales prin mărimea vărsării sale, căci curgea ca din ciubere.

Pe străzi curgea apa, ca în râuri, iar locurile mai ridicate erau albite de ghiată ca în mijlocul iernei.

Nu incetase încă potopul, când deodată se aud sunete de trimbite. Era semnalul de alarmă care chema pe pompieri voluntari, fiindcă rîul ce trece prin mijlocul comunei devenise grozav de mare și de turbat, încât era temere de inundare. Toate punțile și astupăturile fură rupte și duse întregi de curent. Chiar și podul cel mare comitatens din mijlocul comunei era în pericol și dacă și acesta să dărâma, atunci o parte însemnată a comunei ajungea în pericol.

Canalurile morilor sunt toate rupte. Livada numită „Luncă“ e toată inundață și ruinată așa, că recolta de fân e nimică. Asemenea și recolta pomilor, care promitea a fi foarte bună, în urma ghiatii căzute sigur că e nimică de tot.

Potopul care a venit din partea din vest s'a retras în partea nordică astfel, că o parte însemnată a hotarului a rămas neatinsă de el.

„Împenății“ — puterea ideei de stat maghiar, — și cu acest prilej s'a dovedit de foarte... activi. Întreaga zi au patrolat pe străzi apărând „intregitatea statului“, iar când a fost la adicătele, să de mână de ajutor pompierilor voluntari, — ca în palmă. Erau toate trecute. Publicul se liniștise, când sătă-i, iarăși apar, vezi Doamne, ca nu cumva multimea adunată întru apărarea „podului mare“ să se prefacă în... adunare de popor și astfel temelia patriei să fie zdruncinată. Halal de voi împenăților!

Arghir.

Ger în Maiu. Ni-se scrie, că în Cluj și ținuturile învecinate în 11 și 12 Maiu n. a fost frig așa de mare, încât noaptea îngheta apa de un deget. Toate sămănăturile au fost opărite de brumă. Cucuruz, fasole, crastaveti etc. toate s'a uscat. Pe foarte multe locuri cucuruzul trebuie sămănat a douăsoră.

Pentru cinstea națională. Tot mai mult se apropie ziua tragică la sorti a căștigurilor loteriei aranjate de „Asociație“ în folosul Casei naționale, și mulți, foarte mulți Români, chiar și de cei cu dare de mână, nu și-au cumpărat încă nici barem un los de acestea. Ni-ar veni cu greu a crede, că din nețăriori ori neinteresare față de causele noastre culturale românești, ci doar din uitare. Atragem deci atenționea tuturor, că până la Ispas (31 Maiu, ziua sortirii) abia mai sunt câteva zile; să grăbească deci fiecine a-și procura barem câte un los de acestea, cu atât mai vîrtoș, că pe lângă șansele de a-și recăpăta banii poate înmișt, prin eventualele căștiguri, sărigește totodată o frumoasă întreprindere culturală, care numai cinstea va face neamului românesc. Un los, după cum se știe, costă numai 1 co-

roană. Losuri se mai capătă la biroul Asociației în Sibiu și eventual încă la câteva bânci și librării românești.

Convocare. Comitetul central al desp. Panciova al „Asociației pentru literatură română și cultura poporului român“ prin aceasta convocând adunarea cercuală ordinată pe ziua de 3 Iunie 1900 n., la 3 ore după ameazi, în opidul Cubinul-Timișan, cu toată onoarea invitată pe toți membrii și sprințitorii „Asociației“ spre a participa la această adunare.

Convocare.

Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei“ se va întâlni în comuna Ciocman, în 12 și 13 Iunie st. n. a. c., la care prin aceasta se invită toți membrii Reuniunii.

Dela comitetul central al „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei“.

Gherla, la 16 Maiu st. n. 1900.
Ioan Papu, Dionisiu Vajda,
președinte, secretar.

Ghicitură.

Trei femei s'a dus la tîrg cu ouă de vîndut. Cea dintâi a avut 10 ouă, a doua 30 ouă și a treia 50 ouă. Toate trei au avut tîrg bun și degrabă au vîndut toate ouăle.

Știau că au vîndut toate cu același preț fiecare ou și totuși la socotitul baniilor au văzut cu mirare că nici una nu are bani mai mulți decât celelalte — toate aveau sumă egală de bani, deși numărul ouelor ce le-au avut nu erau deopotrivă.

Întrebarea este, că cum și cu ce preț au vîndut femeile ouăle, de au avut la sfîrșit sume egale? Pentru înțelegere deslegării spunem că femeile au vîndut fiecare la câte doi cumpărători, unuia mai scump, altuia mai ieftin, — dar' ouăle între sine erau cu același preț vîndute (nu de pildă că cea cu 10 ouă a vîndut fiecare ou cu 10 cr. și cea cu 50 ouă numai cu câte 2 cr. Toate ouăle luate unul câte unul erau vîndute cu același preț).

Între acei iubiți abonați care ne vor trimite deslegarea ghiciturei, vom sorti o frumoasă carte plină de învățături.

Redacția „Folii Poporului“.

RÎS.

Vitejia Tiganului.

Unui Tigan ii venise rîndul să călătorescă singur într-o pădure. Ajungând pe la mijlocul pădurii îl cuprinse frica. De frică începă Tiganul să cânte:

Frunză verde de stejar
Nu am de nîme habar,
Ori-ce fiară de-o zăresc
Sunt în stare să o gonesc.

Pe când cântă Tiganul nostru mai cu foc, se trezește înainte-i cu o mai multă scăpată de careva comedias.

Cântărețul cum ii văză față cea urită, începă a fugi, și cu atâtă nesimțire a fugit prin desisul pădurii, de când se văză scăpat era gol ca napul. Acum dacă se văză scăpat și eșit din pădure prinse curaj și zise astfel:

Acuma de ce nu vîl
Să-ți arăt eu vitejii,
Te-ăs lovi tot peste cap
De ce m'ai făcut gol nap.

Com. de T. Voicu (Pustiniș).

Prețul bucătelor.

In Mediaș.

Grâu 1 hectolitru (5 ferdele) 12 coroane până la 12 coroane 40 bani; săcară 1 hectolitru (5 ferdele) 8 coroane 40 bani până la 9 coroane; cucuruz 1 hectolitru (5 ferdele) 8 coroane până la 9 coroane; ovăs 1 hectolitru (5 ferdele) 5 coroane 50 bani până la 5 coroane 80 bani; crumpene 1 hectolitru 3 coroane până la 4 coroane. Slăinina 1 chlgr. 1 coroană 20 bani până la 1 coroană 30 bani; unsuare 1 chlgr. 1 coroană până la 1 coroană 20 bani; carne de vită 1 chlgr. 88 bani până la 96 bani; ouă 6 bucate 20 bani.

POSTA REDACȚIEI.

I. P. econ. în Pomi. Scrisoarea despre V. S. gardist, după ce am luat stirea din ea, publicată deja, din greșelă s'a pierdut. Vă rugăm a ne scrie încă odată, pe scurt și vom publica.

Abonentului nr. 255. (Br.) Dl. I. P. Reteganul se află în Reteag (Retteg); scrie-i acolo.

C. P. în Sm. de C. Te rog a ne scrie mai lămurit, căci din cele-ce scrii nu putem să bine cum și ce s'a făcut anume.

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andreiu bar. de Șaguna

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Luerate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Româ.

Prețul unui exemplar 50 bani.

Librăria „Tipografiei“,

Sibiu, soc. pe acțiuni.

Un învățăcel român

se primește imediat în atelierul de frizărie și barbierarie a lui

[24] **Ioan Andressu,**
friseur și barbier în Orăștie.

Un învățăcel

în etate de 13—14 ani, cu purtare bună și care cunoaște limba nemțească și ungurească, se primește numai decât în prăvălia (bolta) dului

Nicolae Rechițan,
comerciant în Săscior (Szász-csor)

[25] per Sebeșul-săsesc (Szász-Sebeș).

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care căută casse, să binevoească a fi cu atențune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în commerciu, făcute din material slab și ușor.

In fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresori — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserici și comune casse după înțelegere cu platire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess, 81 34—
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăclii-mare Nr. 8.

JULIUS ERÖS

firmă împrotocolată la tribunalul comercial r. u.
MAGAZIN

de orolage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel
Oroloj de buzunar remontoir-argint
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur
Oroloaje pentru dame din aur, veritabil de Genf
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf
Deșteptător de nichel, marcă fină
Oroloaje cu pendul franc, cu resare, în cutii frumoase
Oroloaje cu pendul vieneze cu ponduri
Oroloaje de părte, diferite modele
Lanțuri de gât pentru dame, de aur
Lanțuri de orolaje pentru dame, de aur

dela 5.— până 12 C.
9.— 20.—
18.— 30.—
24.— 70.—
40.— 160.—
45.— 6.—
10.— 30.—
28.— 70.—
4.— 30.—
12.— 40.—
18.— 60.—

Lanțuri de orolaje pentru d-ni, de aur dela 40.— până 140 C.
Inele de aur de tot felul . . . . . 4.— 48.—
Inele de aur cu diamant veritabil . . . . . 12.— 52.—
Inele de aur cu brilliant veritabil . . . . . 24.— 300.—
Inele de aur cu brilliant imitat . . . . . 7.— 12.—
Cercei de aur de tot felul . . . . . 4.— 12.—
Cercei de aur cu diamant veritabil . . . . . 13.— 80.—
Cercei de aur cu brilliant veritabil . . . . . 46.— 500.—
Cercei de aur cu brilliant imitat . . . . . 7.— 12.—
Brățare de aur de tot felul . . . . . 20.— 40.—
Broșe de aur de tot felul . . . . . 12.— 40.—
Lanțuri de orolaj și de gât din argint . . . . . 2.— 8.—
Cercei și inele de argint . . . . . 1.60.— 4.—
Brățare și broșe de argint . . . . . 1.60.— 10.—

Juveare de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl. precum și amulete, juju-uri, lanțuri, brățare, medalii, broșe, ace de cravată, tabachiere și țigări de țigări, tacâmuri, chibritelnice, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al orolajelor mele. Toate comandele le efectuez imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se execută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stima

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. **Sibiu.** Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul Transilvania).